

Кормишкіна Ірина Валеріївна,
доктор філософії, пошукувач кафедри
публічного управління та адміністрування
і міжнародної економіки
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна
ORCID <https://orcid.org/0000-0002-7883-8423>

ВЗАЄМОДІЯ ГРОМАДСЬКОСТІ ТА ВЛАДИ У ВІДНОВЛЕННІ ТЕРИТОРІЙ

В сучасних умовах одним з найважливіших завдань для українського суспільства є відновлення постраждалих територій та підтримка їх життєздатності. Цей процес вимагає взаємодії між різними суб'єктами, але найбільш ключовою є взаємодія громадськості та влади. Залучення громадськості до процесу прийняття рішень у громадах є критично важливим аспектом демократичного управління та створення сталого та високоякісного суспільства [3].

Види залучення громадськості можуть включати публічні обговорення, консультації, громадські збори, анкетування, а також активну участь громадян у роботі різних громадських організацій. Необхідність залучення громадськості полягає у кращому врахуванні різноманітних поглядів та думок, що істотно збільшує легітимність та прийняття прийнятих рішень. Громадськість може вносити унікальні погляди та досвід, що допомагає уникнути виключень та забезпечити участь всіх зацікавлених сторін. Взаємодія громадськості також сприяє зміцненню взаємодії між громадянами, органами влади та іншими зацікавленими сторонами, сприяючи спільній роботі над важливими питаннями.

У Концепції розвитку громадянської освіти в Україні наголошується, що участь громадян є ключовою не лише під час виборів до органів державної та місцевої влади, але й у період між виборами. Така участь повинна бути постійною, охоплювати широкий спектр справ, включаючи участь в управлінні державними справами, у різноманітних суспільно-політичних процесах, а також в осмисленні, обговоренні та сприянні у прийнятті рішень. Це передбачає належну інформованість про діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування, а також здатність впливати на власне життя і життя громади [1]. Для цього потрібні як розвинені громадянські та політичні компетентності у громадян, що дозволять їм брати участь у прийнятті, реалізації рішень та контролю за їх виконанням та дієво й ефективно впливати на різноманітні суспільно-політичні процеси, так і інструменти, гарантовані владою, та розуміння зі сторони державних управлінців [2].

Рада Європи, відповідно до «Кодексу рекомендованих норм участі громадськості в процесі прийняття рішень», виокремлює чотири рівні участі, спрямовані на забезпечення ефективної і представницької участі громадськості в управлінні. До них належать: інформація, консультація,

діалог та партнерство. Отже, рівні участі громадськості визначаються в контексті різних етапів та форм взаємодії між громадськістю і владою.

Взаємодія громадськості та влади у відновленні територій є критично важливою для успішного вирішення різних проблем та відновлення територій. Ключовими аспектами цієї взаємодії можуть бути:

Спільне планування та координація: Громадськість та влада повинні спільно розробляти плани відновлення, визначати пріоритети та координувати свої дії. Це може включати в себе проведення громадських слухань, консультацій та залучення експертів для забезпечення широкої участі та врахування потреб різних соціальних груп.

Транспарентність та облік: Влада повинна забезпечувати прозорість у використанні ресурсів для відновлення, надавати інформацію про виконання планів та результати. Громадськість, у свою чергу, може відігравати роль моніторингу та нагляду за цим процесом, щоб забезпечити ефективне використання ресурсів та запобігти корупції.

Участь громадськості у виконавчих та прийнятті рішень: Громадськість може брати участь у виконавчих комітетах, радах чи інших структурах, що вирішують питання відновлення. Це допомагає забезпечити, що рішення відповідають потребам та інтересам місцевого населення.

Підтримка громадських ініціатив: Влада може підтримувати громадські ініціативи та проекти, спрямовані на відновлення територій. Це може включати надання фінансової підтримки, консультаційну допомогу або надання доступу до ресурсів.

Комунікація та освіта: Важливою частиною взаємодії є забезпечення ефективної комунікації між владою та громадськістю. Це включає в себе інформування про плани, процеси та досягнення відновлення, а також навчання місцевого населення про його права та можливості участі в процесі.

Отже, громадська участь це не лише право, але й активний процес взаємодії між громадянами та владою на всіх етапах управлінського циклу. Необхідність залучення громадськості в процес прийняття рішень в громадах підкреслюється як стратегічна необхідність для забезпечення відновлення територій. Активна роль громадян в процесах прийняття рішень сприяє не лише більшій легітимності прийнятих рішень, але і ефективнішій реалізації стратегічних ініціатив та проектів. Загалом, участь громадськості підкреслює важливість створення відкритого та діалогового середовища для взаємодії між громадами та владою, розвиток громадської свідомості та активізацію громадської участі як ключового чинника успішного відновлення та розвитку територій.

Список використаних джерел:

1. Громадянська активність на місцях як один з індикаторів інтенсивності муніципальних процесів: український вимір. URL:<https://mistosite.org.ua/uk/articles/r%D1%96vn%D1%96-sp%D1%96vpracz%D1%96-vlady-%D1%96-gromady-sh%D1%96st-typolog%D1%96j-gromadyanskoyi-uchast%D1%96> (дата звернення: 01.03.2024)

2. Концепція розвитку громадянської освіти в Україні : розпорядження КМУ від 03.10.2018 № 710-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/710-2018-p?lang=ru> (дата звернення: 01.03.2024)

3. Лебідь А. Є, Назаров М. С. Інструменти громадської участі в Україні: навчально-методичний посібник. Суми: Вид-во СумДУ, 2020. 73 с.